

Svar (29/6 95)

Sundhedsministeren (Yvonne Herløv Andersen):

Jeg har forelagt spørgsmålet for Levnedsmiddelstyrelsen, som har oplyst følgende:

»Der er ingen tvivl om, at anvendelse af antibiotika øger forekomsten af resistente bakterier, som derved kan give problemer i forbindelse med behandling af bakterieinfektioner. Bakteriernes evne til at overføre resistensgener til andre mikroorganismer er medvirkende til at forøge denne risiko.

Kanamycinresistente planter frembyder ikke samme risiko. Spørgsmålet har været genstand for vurdering såvel i en nordisk arbejdsgruppe som i en WHO-workshop, og konklusionen af arbejdet er, at kanamycinresistente planter ikke vil give problemer i forbindelse med anvendelse af antibiotika.

Denne konklusion er bl.a. baseret på følgende:

Der er to teoretiske muligheder for, at kanamycinresistente planter kan give problemer i forbindelse med anvendelse af antibiotika. Den ene er, at resistensgenet overføres fra planten til en mikroorganisme, og den anden er, at planten, når denne indtages som levnedsmiddel, nedbryder en samtidig indtagelse af antibiotika.

Gener med resistens over for antibiotika udgør kun et problem, når genet er til stede i mikroorganismer, idet det er mikroorganismer, der bekæmpes med antibiotika. Resistensgenet i planten vil kun udgøre et problem i forbindelse med anvendelsen af antibiotika, hvis der er sket en overførsel af genet fra planten til en bakterie.

Planter har ikke noget system, der muliggør overførsel af gener til bakterier.

Den eneste teoretiske mulighed for overførsel af gener fra plante til bakterie er derfor optagelse af frit DNA – det vil sige genetisk arvemateriale – fra nedbrudte plantedele til bakterier.

Der er foretaget flere forsøg og beregninger til belysning af, om overførsel af gener fra planter til bakterier kan finde sted. Konklusionen er, at hvis der sker en overførsel, sker den yderst sjældent både i jorden, hvor planten dyrkes, og i tarmen, hvor planten ender. Risikoen ved en eventuel overførsel skal ses i sammenhæng med, at kanamycinresistens er yderst almindelig i tarmbakterier, som via gødning spredes på landbrugsmarkerne. Der er derfor langt større sandsynlighed for, at en bakterie får tilført et kanamycinresistensgen fra en anden bakterie end fra gensplejset plantemateriale.

Desuden skal det tilføjes, at de antibiotika, der er aktuelle i forbindelse med gensplejsning, ikke anvendes til oral indtagelse på grund af giftighed.«

Jeg kan henholde mig til Levnedsmiddelstyrelsens svar.

Spm. nr. S 2026

Til miljø- og energiministeren (29/6 95) af:
Jørn Jespersen (SF):

»Kan man efter ministerens opfattelse fortsætte planarbejdet med det foreslåede lavprisvarerhus i Næstveds bymidte, sende projektet til offentlig høring og vedtage en endelig lokalplan, efter at ministeren i brev af 31. maj 1995 har henstillet til kommuner og amter at undlade at vedtage forslag til regionplanretningslinjer og lokalplaner, der giver mulighed for etablering af detailhandelsbutikker m.v., som har regional betydning på grund af størrelse og placering i henseende til center- og servicestruktur og trafik?«

Begrundelse

I bladet »Kommunen« den 22. juni 1995 udtaler amtsborgmester Poul Christensen (A), at planen ikke kolliderer med ministerens brev, fordi den angiveligt kun er et led i udviklingen af Næstveds bykerne. Efter spørgerens opfattelse har Poul Christensen ikke i tilstrækkeligt omfang forstået alvoren i ministerens budskab.

For det første vil et sådant center ikke kunne overleve, hvis ikke det også opsamler en stor del af detailhandelen i Næstveds opland, og det vil sige både i den nordlige del af Storstrøms Amt og den sydlige del af Vestsjællands Amt. For det andet viser de fleste undersøgelser over detailhandelens udvikling, at storcentre har store afledte effekter. Eksempelvis har effekten af Slotsarkaderne i Hillerøds bymidte kunnet mærkes i form af afsætningstilbagegang ikke blot i butikkerne i bymidten i Hillerød, men især i detailhandlen i landdistrikterne i Hillerøds opland (»Detailhandlen og forbrugerne i Hillerød Kommune« af planlægningsfirmaet Erik Agergård ApS fra december 1994).

Endelig viser en svensk undersøgelse (»Effekter av externa köpcentran« Stacth rapport 1994:1), at storcentre påvirker det ydre mil-